

Joensuun kaupungin lausunto luonnoksesta vesihuoltolain uudeksi 4 c §:ksi

KH 03.02.2025 § 23

192/00.01.06/2025

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskevaksi vesihuoltolain 4 c §:ksi. Ehdotetulla pykälällä toimeenpantaisiin eduskunnan Vesi on meidän -päätöstä (EK 26/2021 vp - KAA 2/2020 vp) kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilymisestä kuntien omistuksessa ja määräysvallassa.

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa pykäläluonnoksesta viimeistään 6.2.2025.

Tausta ja tavoitteet

Vesi on meidän -eduskunnan päätökseen perustuva kunnan vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskeva pykäläehdotus (esitysluonnoksen 4 c §) sai ensimmäisellä, 1.7.-30.9.2024 olleella lausuntokierroksella runsaasti lausuntopalautetta. Lausuntopalautteen ja lausuntokierroksen päättymisen jälkeen tilattujen perustuslaillisten selvitysten pohjalta maa- ja metsätalousministeriö esittää kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskevaan 4 c §:ään merkittävää muutosta, jonka vuoksi kyseinen pykäläluonnos on laitettu uudelle lausuntokierrokselle.

Ensimmäisellä lausuntokierroksella ollut lakityöryhmän valmisteleva pykäläluonnos edellytti kunnilta määräysvallan säilyttämistä vesihuoltolaitoksiin. Ratkaisu olisi siten mahdollistanut kunnille vesihuoltoon kohdistuvasta omistuksestaan osittaisen luopumisen. Ratkaisuehdotusta ehdotetaan tiukennettavaksi siten, että jatkossa kunnat eivät saisi myydä tai muutoin luovuttaa vesihuoltoon kohdistuvaa omistustaan ollenkaan.

Pykäläluonnoksen tavoitteena on varmistaa eduskunnan päätöksen EK 26/2021 vp edellyttämällä tavalla julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa.

Lausunto

Joensuun kaupunki pitää vesihuoltolakiin esitettyä pykäläehdotusta kannatettavana ja tärkeänä, koska tämä turvaa osaltaan yhteiskunnalle kriittisen vesihuollon huoltovarmuuden. Vesihuollon säilyttäminen julkisessa omistuksessa turvaa parhaiten puhtaan veden saannin ja jäteveden tarkoituksenmukaisen käsittelyn maksujen säilyessä kohtuullisina.

Pykäläehdotuksen mukainen myyntikielto rajoittaa kunnalle perustuslaissa turvattua itsehallintoa, mutta myyntikieltoa voidaan pitää perusteltuna, koska kiellolle on edellä mainitut kriittiseen infrastruktuuriin liittyvät perusteet.

Lausuntopyyntö oheismateriaalina.

Valmistelija: kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

antaa edellä esitetyn lausunnon luonnoksesta kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskevaksi vesihuoltolain 4 c §:ksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.